

EU's produktregulering og forbrugerne



FORBRUGERRÅDET
▲●▼ **tænk**

Vagn Jelsøe – oplæg til IDA webinar juni 2024

Forbrugerrådet Tænk

Ældste forbrugerorganisation i Europa – næstældst i verden

Varetager forbrugerinteresser gennem forbrugerinformation, produkttest og aktiv forbrugerpolitik nationalt og internationalt

77 år gammel – dannet i 1947

En medlemsorganisation – uafhængig af myndigheder, erhvervsliv og partipolitik

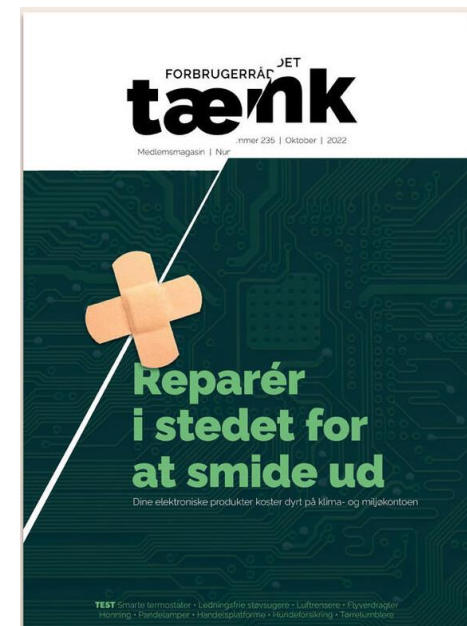
Ca. 90.000 personlige medlemmer og 25 medlemsorganisationer

Ca. 120 medarbejdere



Vi vil have holdbare produkter og bedre mulighed for reparation

- Det er en rimelig forventning hos forbrugeren
- Det vil belaste klima og miljø mindre
- Vi arbejder for det politisk og gennem test og analyse



Og hvordan står det så til med det?

EU har nu vedtaget

1. Ecodesignforordning med krav til produkterne og information om dem
2. Direktiv om ret til reparation og forbedrede forbrugerrettigheder når produkterne går i stykker
3. Indgreb mod greenwashing



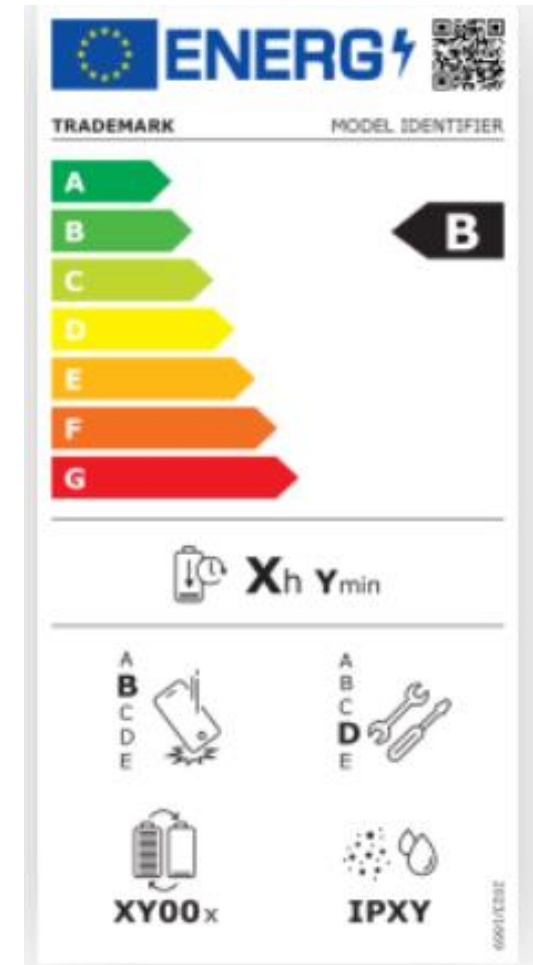
Ecodesignforordningen – et fremskridt for forbrugerne

- Krav om at produkter skal have holdbarhed og lang levetid
- Indgreb mod design, der kan give prematur forældelse
- Forbedrede muligheder for at få produkter repareret og bruge dem i længere tid
- Forbud mod destruktion af nye ubrugte non-food produkter (gælder dog ikke SMV)
- Bedre sammenhæng mellem ecodesign/energimærke og miljømærke
- Bedre information on holdbarhed, reparerbarhed, problemkemi mv.



Nye ecodesign-regler for tablets og smartphones - et eksempel

- Gælder alle smartphones, tablets og mobiler
- Fastsætter krav om holdbarhed, reparerbarhed og energieffektivitet, bl.a.:
- Skal tåle at blive tabt gentagne gange eller få skrammer
- Modstandskraft over for vand og støv
- Batterierne skal efter 800 opladninger stadig have mindst 80 % kapacitet
- Skal kunne skilles af og repareres
- Kritiske reservedele skal kunne skaffes på højst 10 arbejdsdage i 7 år efter salg
- Opdateringer skal være tilgængelige i 5 år efter salg
- Energimærket skal indeholde oplysninger om disse forhold, herunder en repair score



Det digitale produktpas - et godt forslag

1. Kan bidrage til sporbarhed
2. Kan give forbedret håndhævelse af produktkrav
3. Giver forskere, journalister og forbrugerorganisationer et nyt værktøj til at tjekke produkterne
4. Giver mulighed for at kvalificere debatten om produkternes sikkerhed, holdbarhed, genanvendelighed mv.
5. Kan øge konkurrencen i reparationssektoren ved at give reparatører adgang til nøgleinformation om produktet.
6. Kan give ekstra information til særligt interesserede forbrugere
7. Kan danne baggrund for apps som kan anvendes af forbrugerne til produktinformation



Men forbrugerne er ikke primær målgruppe

- oplysningerne er for komplekse og svært tilgængelige for digitalt udfordrede

EPREL — Det europæiske produktregister for energimærkning

Forside > Opvaskemaskiner > 1293727

Opvaskemaskiner

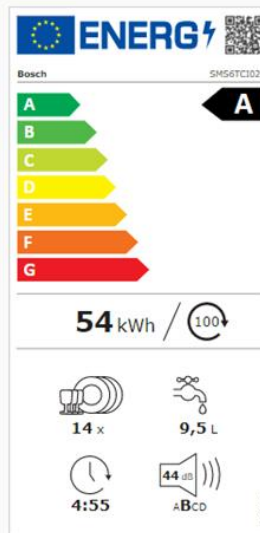
KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) 2019/2017 for så vidt angår energimærkning af husholdningsopvaskemaskiner

Bosch

SMS6TCI02E

— Generelle oplysninger

	Udvendige dimensioner	85 (Højde) x 60 (Bredde) x 60 (Dybde)	cm
	Energieffektivitetsindeks for eco-programmet (EEI)	31,9	
	Opvaskeevneindeks for eco-programmet	1,121	
14 x	Tørreevneindeks for eco-programmet	1,061	
	Energiforbrug [pr. cyklus, baseret på eco-programmet]	0,543	kWh
	Energiforbrug [pr. 100 cyklusser, baseret på eco-programmet]	54	kWh
	Vandforbrug [pr. cyklus, baseret på eco-programmet]	9,5	liter
	Programvarighed for eco-programmet	4:55	(t:min)
	Type	Fritstående	
	Emissioner af luftbåren støj for eco-programmet	44	l dB(A) re 1 pW
	Klasse for emission af luftbåren støj for eco-programmet	B	(A - D)
	Slukket tilstand	-	W
	Standbytilstand	0,50	W
	Udskudt start	4,00	W
	Netværksforbundet standbytilstand:	2,00	W
	Mindstevarigheden af den garanti, som leverandøren tilbyder	24	måneder



[Download mærket til udskrivning.](#)

[Download mærket i formater med høj opløsning.](#)



Information om sundhed og sikkerhed skal gives fysisk sammen med produktet



Informationskrav er godt Produktkrav er bedre

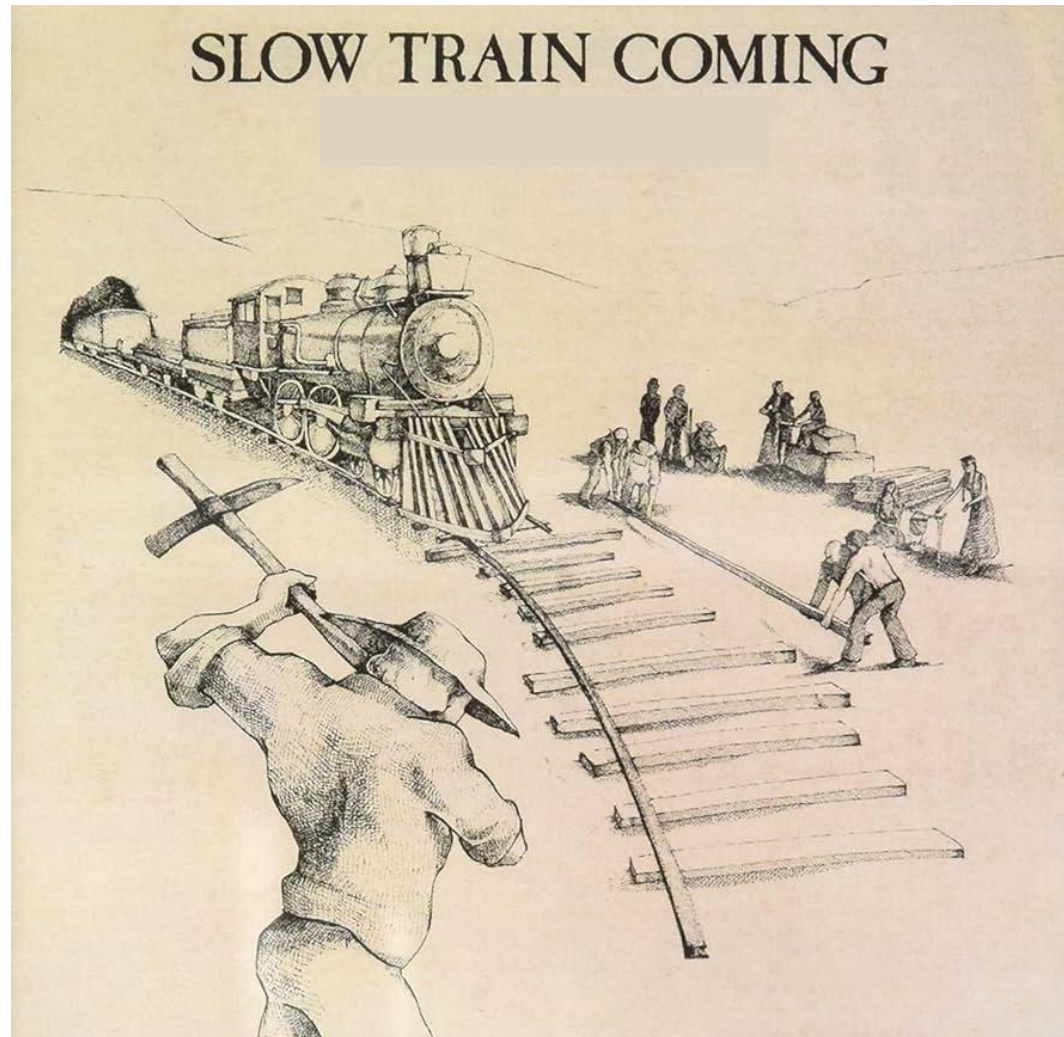


Hullerne i osten

- Potentielt pres for at stadig flere informationer kun er digitalt tilgængelige
- Online markedspladser – ansvarskravene går ikke videre end DSA
- Sociale aspekter af bæredygtighed er holdt udenfor
- Ingen specifikke krav til markedsovervågning



Implementering hen over mange år – produktgruppe for produktgruppe



Retten til reparation

- **Inden for reklamationsretten**
(Når produktet inden to år viser sig at have en mangel):
 - Forbrugeren kan vælge mellem reparation og ombytning
 - Efter reparation forlænges reklamationsretten med 12 måneder
- **Uden for reklamationsretten:**
 - Information om reparationsmuligheder skal være let tilgængelig
 - Producenterne skal tilbyde reparation (mod rimelig betaling)
 - Reservedele og værktøj skal være tilgængelige for en rimelig pris inden for produktets forventede levetid
 - Alle medlemslande skal lave tiltag, der økonomisk tilskynder til reparation



EU's forslag er gode skridt i den rigtige retning

Det kan fremme reparationer som alternativ til brug og smid væk, og dermed et mere bæredygtigt forbrug, fordi

- Du har krav på at kunne få dit produkt repareret, også efter reklamationsperioden
- Et større reparationsmarked kan sænke priserne på reparation
- Forbrugerne får information, der kan tilskynde dem til reparation

Men...

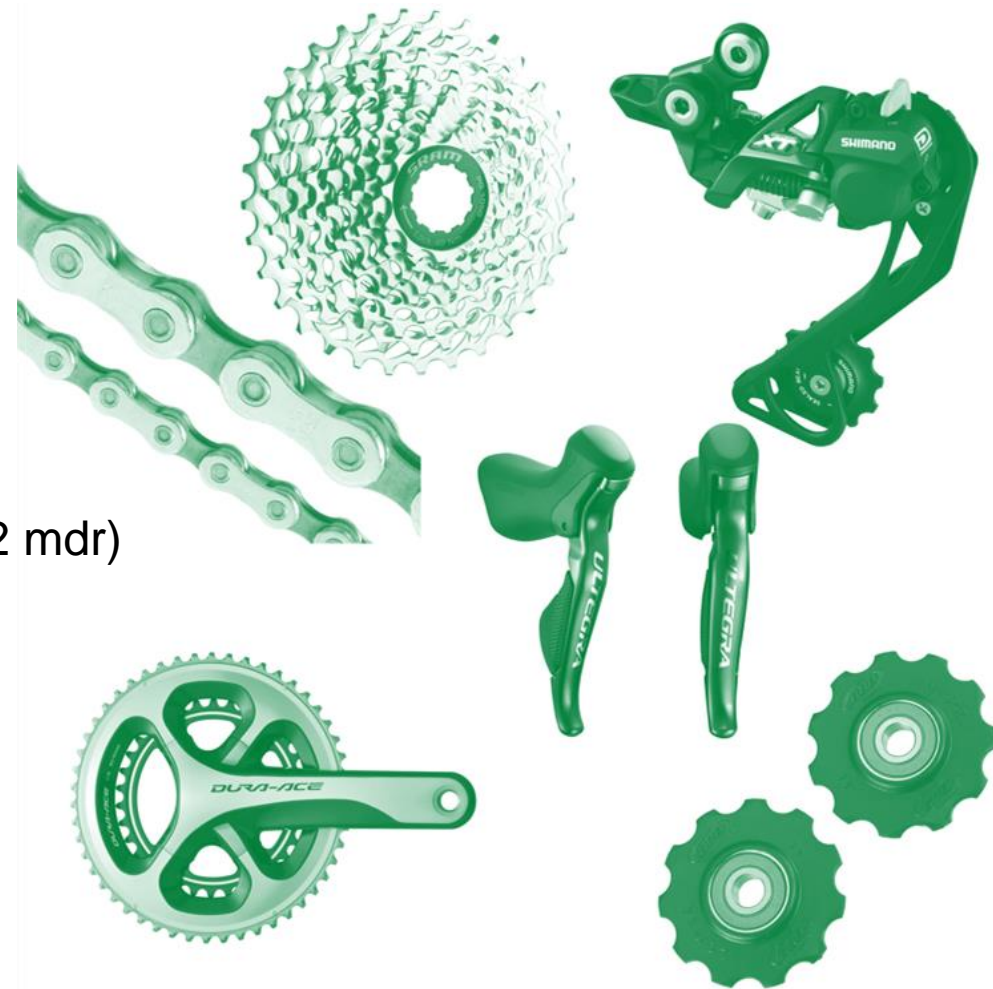
EVERYTHING WILL BE OKAY IN THE
END. IF IT'S NOT OKAY, IT'S NOT
THE END.

-JOHN LENNON



Vi savner især

- Længere reklamationsret for varige forbrugsgoder
- Længere formodningsperiode, før bevisbyrden vendes (i dag 12 mdr)
- Fælles ansvar for producent og forhandler ved reklamationer
- Stop for undersøgelsesgebyrer
- Skattefradrag for reparationsudgifter



Indgreb mod vildledende markedsføring (greenwashing)

Er vedtaget:

”Direktiv om at styrke forbrugerne i den grønne omstilling”

På vej:

”Direktiv om miljøanprisninger”

- Forbud mod abstrakte ord som ”grøn”, ”miljøvenlig”, ”klimaneutral” osv. (bæredygtig?)
- Miljøudsagn i markedsføringen må kun anvendes efter forudgående tredjepartsvalidering fra godkendt instans
- Påstande om klimaneutralitet må ikke bruges, hvis det alene er baseret på klimakompensation.



Tak for ordet